

„Gazeta” este în vânzare și
abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 12 fl., pe șase luni
8 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se primumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrație, plașamare
Nr. 23, etajul I.: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în
casă: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Unu eșemplar 5 cr. v. a. seu
15 bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plădi
înainte.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU LIV.

Nr. 239.

Brașov, Luni, Marți, 29 Octomvre (10 Noemvre).

1891.

Brașov, 28 Octomvre st. v.

Cu ziua de astăzi sunt conchiimate delegațiunile austro-ungare în Viena. Dacă această conchiimare se întâmplă în anul acesta așa târziu, cauza este deoparte întârzierea ce s'a adus în debaterile parlamentare pentru nouele alegeri în parlamentul austriac, de altă parte prelungirea sesiunii de veră a dietei ungurești pentru desbaterea retormei administrative.

Întârzierea în sine nu schimbă însă nimic din situațiune, nici nu agravează, der nici nu ușurează problema delegațiunilor.

De altmintrelea problema delegațiunilor a fost totu-déuna simplificată prin aceea, că au avut să voteze regulat cererile de credit ale ministrilor comuni, ér mai ales ale ministrului de rășboiu. Și în privința acesta trebuie să li-se dea testimoniul, că și-au jucat bărbătesce rolul de registratori ai acelor pretensiuni, cari în tot-déuna s'au făcut cu provocare la îndatorirea lor de a întări condițiunile pozițiunii de putere a monarhiei.

Două-șeci și patru de ani au mers totu așa și acum delegațiunile se întrunesc două-șeci și cincea oră dela înființarea dualismului încôce, ca și când ar fi voit să ilustreze încheierea acestui ciclu iubilar de 25 de ani, ministrul de rășboiu vine și ridică astăzi pretensiuni mai mari ca orî și când. Încă nu se scie cât e de mare cifra miliónelor, ce le pretinde din nou, der de sigur, că este foarte mare și nu schimbă nimic din serioșitatea acestei pretensiuni financiare, decât, precum se spune, membrii delegațiunilor s'au decis a cere dela ministrul de rășboiu desfășurarea unui program, ca să scie pe ce vrea să cheltuiască miliónele.

Se crede, că cu totă problema

bine definită a delegațiunilor, discusiunile în delegațiunea ungară vor fi de astă-dată destul de înfocate și încă mai mult din cauza bugetului de rășboiu comun. Se mai scrie cătră „Neue Fr. Presse”, că opoșițiunea maghiară va pune în discusiune din nou cestiunea înființării unei academii militare ungare în Ungaria, precum și cunoscuta broșură asupra noelor credite militare, și afacerea Uzelac. Cu privire la această din urmă afacere s'a simțit mult înconvenientul, că ministrul-președinte unguresc a fost constrins de a se pronunța în dietă asupra purtării unui membru al corpului ofiteresc, în modu aprobătoru său desaprobătoru.

Orî cum ar fi însă dispoșițiunea membrilor din delegațiunea ungară, mai mult sau mai puțin prietinosă, acesta nu va schimba nimic din mersul lucrurilor, care se va termina, ca întotdéma în acești două-șeci și cinci de ani, cu victoria cererei de credit a ministrului de rășboiu.

CRONICA POLITICĂ.

— 28 Octomvre, (9 Nov)

— De unu timp încôce circula felu de felu de șgomote asupra unei remanieri ministeriale în România. Diarele opoșiționale spun, că crisa ministerială e acută; diarele guvernamentale vorbesc însă numai de o remaniere a cabinetului. Diarul „Timpul” publică referitor la acestea următoarele în numărul său din 26 Octomvre: D-nii generalu Florescu și Lascar Catargiu voiesc să grăbescă cât mai mult soluțiunea remanierii ministeriale, vedând înconvenientele în amânarea acestei cestiuni până în ajutorul deschiderii Camerilor, fiă chiar pentru a regula numai atunci situația d-lui Ilariu Isvoranu. Ambii voru ca totă cestiunea ministerială să fiă regulată cât mai în grabă. De aceea dese convorbiri au loc între d-nii generalu

Florescu, Lascar Catargiu și G. Vernescu. Acastă cestiune nu se agită însă în consiliul de ministri, tață cu ministrii despre a căroru retragere e vorba, consiliul de ministri ocupându-se esclusiv, de câte-va zile, cu discuțiunea diverselor proiecte de legi ce trebuiesc prezentate Camerilor. Totuși e propabil, că însuși consiliul de ministri, în ședința sa de azi, va fi sezisat de cestiunea remanierii ministeriale și propabil, că până mâne cestiunea acesta va primi o soluțiune definitivă. În privința remanierii s'a șis, că d. Vernescu ar voi să introducă în ministeru pe d. Pake Protopopescu. Informațiunile positive ce am putut culege ne permit a afirma, că această șire e neșactă și că d. Vernescu este chiar ostil întrării primarului capitalei în cabinetu. În aceea-ce privește pe d. Ilariu Isvoranu, aflăm, că d-sa e dispus să se retragă, însă că d. Vernescu îl împedecă să-ș dea dimisiunea. Ministrul domeniilor a spus mai multor persoane, că necesitatea în care se află de a se ocupa de afacerile d-sale, pe care de câtva timp prea mult le-a neglijat, precum și diverse motive de ordinu privat, îl îndemnă să se retragă din cabinetu. D. Vernescu însă a intervenit necontentu până acum pe lângă d-sa pentru alu șfătu să nu-ș dea dimisiunea.

— Prin diarele străine se răspândesc șgomote despre o vizită a regelui Italiei la Londra proiectată pentru primăvera viitoare. Unu corespondent al diarului „Daily Telegraph” vorbindu zilele trecute cu d. di Rudini despre aceste șgomote, a primitu răspunsul, că regele Umberto s'ar duce negreșit la Londra, decât lordul Salisbury ar vedă cu ochi buni această vizită și decât ea ar contribui la întărirea poziției Italiei. Mai mult însă nu se pôte spune azi asupra acestei cestiuni.

— Unu raportor al diarului „La France”, a avut o întrevedere cu renumitul savantu Ernest Renan despre Boulanger și despre cestiunea de pace și de rășboiu. Renan șise între altele:

„Unde voia se ducă Boulanger Francia, pe care o iubea? La unu rășboiu. Și unu rășboiu ar fi acum foarte îngrozitor, va fi șfșșitul civilizațiunii în Europa. Căci pe lângă rășboiele între națiuni, voru isbucni și rășboie civile infricșate. Fii sigur, că la opt zile după declararea rășboiului național în Francia, va isbucni rășboiul civil, și o mare nenorocire va băntui în departamentul Seinei, care e acum numai o citadelă. Francia și Europa voru cădă pe mânele nebunilor și în fine voru fi nimicite. Șperu însă, că Europa va fi ferită de o asemenea nenorocire. Deși nu consimtu cu teoriile socialștilor, nu pōca să nu le dau în câtva dreptate, când șic ei, că cu orî ce preț trebuie se cășoige timp. În patru seu cinc ani, decât în timpul acesta nu isbucnesc rășboiul, probabil, că vomu vedă desarmări mari, și Europa va deveni pe încetul înțelșptă.”

Cestiuni școlare.

În ședința dela 4 Noemvre a comisiunii financiare, fiindu la ordinea zilei debaterile asupra bugetului cultelor și instruțiunii publice, la titlul „educațiunea poporală”, ministrul Csaky a făcutu unele declarațiuni, cari ne privesc și pe noi:

Ministrul accentuă mai întâiu, că suma preliminară până acum în bugetu pentru șinsrea unor cursuri de limba maghiară, o va întrebuița de aci înainte ca premii și ajutoare, deșce crede, că pe calea acesta, premiându adecă pe cei ce vor propune mai cu zelu limba maghiară, mai ușor se va pută ajunge scopul de maghiarizare.

În ce privește salarizarea învșțatorilor, ministrul Csaky șise, că proiectulu de lege privitor la regularea salariilor învșțatoresc se află deja la Majestatea Sa pentru prealabilu aprobare. Observă însă ministrul, că de nu sou ce șperanțe mari de îmbunșțătire nici vorbă nu pôte fi. Dacă statulu ar lua asupra-ș angajamentul de-a fixa salariulu fiă-cărui învșțatoru ohiar și numai la minimulu de 300 fl. și de-a suplini

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Preumblări în Bucuresci.

X

Iubite amice.

Sâmădru n'a trecut*) și noi ne aflăm în plină iernă în Bucuresci. Néua e mare și preumblările pedestre pe strade fiindu cu neputință, până se voru face potece pe uliși, își voiu povesti, spre a ne trece vremea, câte o pățaniă din viața mea petrecută de când m'am despărțit de munteanulu meu prietinu, Zaharie și am apucat în jos la șesuri.

Am să-ș spun, că unii din bunii mei voitori prietini, nu se împacă cu scrisorile mele, dorind să fiu în ele mai lămurit și mai întinsu la vorbă.

Nefindu-mi dragu a înmoia prea adencu condeiulu în cernelă, voiu urma precum am început,

*) Scisórea acesta am primit-o înainte de Șf. Dimitrie.

fără a face zamă lungă, séu tarara nemțescă spre a îndruga la palavre, cum s'ar șice pe la noi în Bucuresci.

Scrisorile mele, urmându a fi date publicității, le scriu cu multă cruțare, și ca să nu fiu trecut în rândulu nemulțămiiților séu pesimiștiștilor de cătră acei ómeni, cari nu sciu ce-i amarulu și necazulu, voiu continua a face și d'aci înainte multe șărituri, cotituri și ocolituri, lăsându în séma cetitorilor să judece printre rânduri, unde ochesc și unde 'mi bate gândulu.

Plecasem în anul 18.. din Ardealu, cam de-odată cu rândunelele, și am tras în Bucuresci la hotelulu „Dacia” din pieța mare.

Punga imi era prea puținu căptușit cu gâlbinași și a mai datu peste mine și o iernă grea, fără să am lucru.

Proletarul, decât n'are lucru, n'are pâne, și proletari de-ai condeului, ca mine, erau aici destui, fără să se mai simțescă și trebuința mea.

Chiar dela începutu nu mă aflam bine și simțiam din totu sufletulu meu marea deosebire între naționalismulu meu și între acela, alu cetățenilor urbanu din țeră. Traiulu, crescerea și viața socială, tóte erau pentru mine cu desvșșire străine în Bucuresci și părea, că alunecă pământulu de sub picioarele mele.

Măștesugulu nu sciamu, a tăia lemne imi venea foarte greu, pentru-că acei 16 ani, câtu am rădatu fôme, învștându la carte, m'au slăbitu ca pe unu ogaru.

Ce e dreptu, nu-i păcatu, trebuie să mărturisesc, că am gășit și ardeleni, cari fiindu aduși, séu veniți în țeră de micu copii, séu din frageda junețe, și-au însușit tóte apucăturile urbanilor d'aci, fiindu ca și ei totu așa de nesimțitori și foarte multu vorbitori.

Eu însă, venind ca omu formatu, care cu anevoiă își mai pôte schimba firea și graiulu, și aședându-mă în mijloculu acestor vorbăreși lăudaroși că aru fi um-

blatu în tóte părțile lumei, afară de ținuturile române, și că aru sci de tóte și s'ar ppricepe la tóte, — prevedeam, că cu greu voiu pută-o scóte la unu căpătaiu.

Pus pe gânduri, ce să apuc, ce să muncesc, până să-mi agonisesc, umblam gură-cască pe strade și doritoru de a sci, cum stă învștământulu în țeră, mai înteu m'am dusu la universitate, unde, în pomposulu palatu, studenți nu erau, ér profesorii lipsiau. Nu înțelegeam, că libertatea învștământulu să fiă așa largă, încatu studentulu să nu fiă studentu și profesorulu profesorulu. Cei pricepuți m'au luminat, spunându-mi, că lipsa séu absenteismulu, fórméză, ca și în America, însușirea de căpeteniă a învștământulu superioru și că bacalaureatul, fiindu o diplomă de stat, dá dreptulu titratorilor de a ocupa înalte funcțiuni publice și în același timp acei funcționari potu să fiă și studenți universitari până li-se va uru cu studentia.

„Asociațiunea de magazin din Brașov cu responsabilitate limitată“.

La „Asociațiunea de magazin din Brașov cu responsabilitate limitată“ este de a se ocupa postul vacant de director dirigent și contabil. Emolumentele sunt: pentru director 1500 fl., pentru contabil 800 fl. salariu anual; mai departe capătă aceștia în sensul § 30 al statutelor taniemele prevădute. Concurenții capabili de a depune cauciune voru avé ași adresa ofertele lor în scris — cu indicarea ocupațiunii de până acum și despre cunoștința de limbă — la președintele Asociațiunii, domnul *Gustav Eitel*, până la 12 Noemvre a. c.

697,8—3.

O specialitate necomparabilă

între toate apele minerale alcalin-acide din monarchia și străinătate

este apa minerală de „RÉPÁT“

care în urma compozițiunii pré fericite a părților sale minerale și a conținutului estraordinar în acid-carbonic se bucură de o valoare medicinală foarte mare și de un renume universal neîntrecut.

Apa minerală de „RÉPÁT“ se întrebuintează ca medicamentu cu cele mai strălucite succese în contra conturbărilor de mistiuro, în contra stărilor catarhalice a stomachului și a organelor respirătore, în contra maladielor rinichilor și a besiceei etc., are un efect admirabil la secrețiunea udatului și este recunoscută ca remediū solvatoru neprețuibil.

Celū mai curatū și binefăcătorū productū naturalū.

Ca borvizū adecă beutū cu vinū.

nu se pôte compara acéstă apă escelentă cu nici o altă apă minerală a continentului.

Sampagnulū apelorū minerale.

Conformū ordonanței înaltului ministerū de interne No. 5891/VIII din anulū 1890, apa minerală de **RÉPÁT** este supraveghiată ca apă medicinală după prescripțiunile legilorū sanitare.

Veritabilitatea apei se constată prin aceea, că dopulū sticlei trebue să fiă însemnatū cu: „K-Imper Répát“. Decī să rōgă a se observa acéstă spre evitarea falsificărilor prin alte ape inferiōre.

Apa minerală de „RÉPÁT“ se găsește în calitate prospētă și veritabilă în depositulū subsemnatului; asemenea și în farmacii, în cele mai multe băcănii și în toate birturile mai notabile.

Cu totă stima

Administrațiunea isvorului

Josef György,

662,50—39

Brașovū, Strada Michail Weiss (ulița poștei) No. 12.

Univ. Med.

Dr. Carol Flechtenmacher

se va muta cu locuința începēndū dela 1 Decemvre st. n. 1891 încolo în

Cetate, piața mare, colțulū dela Tērgulū Pómelorū Nr. 18, etagiulū I.

(Désupra prāvăliei lui Demeter Eremias, Nepoții)

Intrarea din strada Hirscher Nr. 2.

Ordinēză, afară de Duminecī și sērbătorī, în toate zilele dela 11^{1/2} până la 12^{1/2} din zi.

698,11—2.

Avisū d-lorū abonați!

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunii să binevoiască a scrie pe cuponulū mandatului postalū și numerii de pe fâșia sub care au primitū diarulū nostru până acuma.

Domnii, ce se abonēză din nou, să binevoiască a scrie adresa lāmurtū și să arate și posta ultimă.

Totodată facemū cunoscutū tuturorū D-lorū abonați, că mai avemū din anii trecuți numerī pentru complectarea colecțiunilorū „Gazetei“, precum și câteva întregi colecțiuni, pentru cari se potū adresa la subsemnata Administrațiune în casū de trebuintă.

Administraț. „Gaz. Trans.“

Au sositū prospētū!

Marinată (Aalfisch).

Sardine franțuzesci.

Sardine rusesci.

Haróne de Görz.

Brânză imperială.

Hustarū franțuzescū „Tivoli“.

Bisquits pentru ceaiū și dessertū.

Untdelemn de Nizza.

Ceaiū fin rusescū.

Romū de ananas și Jamaica.

Diferite soiuri de Chocoladă.

Cognac franțuzescū.

Changagne franțuzescă.

10 sorturi diferite cafele, cât și alte articole de băcănăia tôte cu prețuri foarte moderate la

Ioanū Dușoiu & Fiu,

Piața, tērgulū botelorū Nr. 22.

672,1—1.

ABONAMENTE

la

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețulū abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei lunī . . . . . 3 fl. —
Pe șese lunī . . . . . 6 fl. —
Pe unū anū . . . . . 12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei lunī . . . . . 10 fr.
Pe șese lunī . . . . . 20 fr.
Pe unū anū . . . . . 40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe anū . . . . . 2 fl. —
Pe șese lunī . . . . . 1 fl. —
Pe trei lunī . . . . . 50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe anū . . . . . 8 franci.
Pe șese lunī . . . . . 4 franci.
Pe trei lunī . . . . . 2 franci.

Abonamentele se facū mai ușorū și mai repede prin mandate postale.

Domnii, cari se vorū abona din nou, să binevoiască a scrie adresa lāmuritū și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Sosirea și plecarea trenurilor în Brașov.

I. Plecarea trenurilor:

1. Dela Brașovū la Pesta

Trenulū mixtū: 4 ore 20 minute dimineța.
Trenulū acceleratū (peste Clușiu): 2 ore 48 minute după amēđi.
Trenulū de persoane: 7 ore 23 minute sēra.
Trenulū acceleratū (peste Aradū): 10 ore 24 minute sēra.

2. Dela Brașovū la Bucuresci:

Trenulū acceleratū: 5 ore 15 minute dimineța.
Trenulū mixtū: 12 ore 20 minute după amēđi.
Trenulū acceleratū: 2 ore 19 minute după amēđi.

3. Dela Brașovū la Zērnesci:

Trenulū mixtū: 5 ore 45 minute dimineța.
Trenulū mixtū: 2 ore 58 minute după amēđi.
Dela Brașovū la Săn-Georgiu.

Trenulū mixtū: 8 ore 30 minute înainte de amēđi.
Trenulū mixtū: 2 ore 10 minute după amēđi.